

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే

॥ చతుర్థః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ చతుర్థః సర్గః ॥

హనుమతో లంకాయాం రావణస్యాంతఃపురే చ ప్రవేశః

స నిర్జిత్య పురీం లంకాం శ్రేష్ఠాం తాం కామరూపిణీం |
విక్రమేణ మహాతేజా హనూమాన్ కపిసత్తమః || 5.4.1 ||

అద్వారేణ మహావీర్యః ప్రాకారమవపుప్లువే |
నిశి లంకాం మహాసత్త్వో వివేశ కపికుంజరః || 5.4.2 ||

ప్రవిశ్య నగరీం లంకాం కపిరాజహితంకరః |
చక్రేఽథ పాదం సవ్యం చ శత్రూణాం స తు మూర్ధని || 5.4.3 ||

ప్రవిష్టః సత్త్వసంపన్నో నిశాయాం మారుతాత్మజః |
స మహాపథమాస్థాయ ముక్తపుష్పవిరాజితం || 5.4.4 ||

తతస్తు తాం పురీం లంకాం రమ్యామభియయౌ కపిః |
హసితోత్కృష్టనినదైస్తూర్యఘోషపురస్కృతైః || 5.4.5 ||

వజ్రాంకుశనికాశైశ్చ వజ్రజాలవిభూషితైః |
గృహమేధైః పురీ రమ్యా బభాసే ద్యౌరివాంబుధైః || 5.4.6 ||

ప్రజజ్వాల తదా లంకా రక్షోగణగృహైః శుభ్రైః |
సితాభ్రసదృశైశ్చిత్రైః పద్మస్వస్తికసంస్థితైః || 5.4.7 ||

వర్ధమానగృహైశ్చాపి సర్వతః సువిభూషితైః |
తాం చిత్రమాల్యాభరణాం కపిరాజహితంకరః || 5.4.8 ||

రాఘవార్థే చరన్ శ్రీమాన్ దదర్శ చ ననంద చ |
భవనాద్ భవనం గచ్ఛన్ దదర్శ కపికుంజరః || 5.4.9 ||

వివిధాకృతిరూపాణి భవనాని తతస్తతః |
శుశ్రావ రుచిరం గీతం త్రిస్థానస్వరభూషితం || 5.4.10 ||

స్త్రీణాం మదనవిధానాం దివి చాప్సరసామివ |
శుశ్రావ కాంచీనినదం నూపురాణాం చ నిఃస్వనం || 5.4.11 ||

సోపాననినదాంశ్చాపి భవనేషు మహాత్మనాం |
ఆస్ఫోటితనినాదాంశ్చ క్ష్యేడితాంశ్చ తతస్తతః || 5.4.12 ||

శుశ్రావ జపతాం తత్ర మంత్రాన్ రక్షోగృహేషు వై |
స్వాధ్యాయనిరతాంశ్చైవ యాతుధానాన్ దదర్శ సః || 5.4.13 ||

రావణస్తవసంయుక్తాన్ గర్జతో రాక్షసానపి |
రాజమార్గం సమావృత్య స్థితం రక్షోగణం మహత్ || 5.4.14 ||

దదర్శ మధ్యమే గుల్మే రాక్షసస్య చరాన్ బహలాన్ |
దీక్షితాన్ జటిలాన్ ముండాన్ గోజినాంబరవాససః || 5.4.15 ||

దర్శముష్టిప్రహరణానగ్నికుండాయుధాంస్తథా |
కూటముద్గరపాణీంశ్చ దండాయుధధరానపి || 5.4.16 ||

ఏకాక్షానేకవర్ణాంశ్చ లంబోదరపయోధరాన్ |
కరాలాన్ భుగ్నవక్త్రాంశ్చ వికటాన్ వామనాంస్తథా || 5.4.17 ||

ధన్వినః ఖడ్గినశ్చైవ శతఘ్నీముసలాయుధాన్ |
పరిఘోత్తమహస్తాంశ్చ విచిత్రకవచోజ్జ్వలాన్ || 5.4.18 ||

నాతిస్థూలాన్ నాతికృశాన్ నాతిదీర్ఘాతిపూస్వకాన్ |

నాతిగౌరాన్ నాతికృష్ణాన్నాతికుబ్జాన్న వామనాన్ || 5.4.19 ||

విరూపాన్ బహురూపాంశ్చ సురూపాంశ్చ సువర్చసః |
ధ్వజినః పతాకినశ్చైవ దదర్శ వివిధాయుధాన్ || 5.4.20 ||

శక్తివృక్షాయుధాంశ్చైవ పట్టిశాశనిధారిణః |
క్షీపణీపాశహస్తాంశ్చ దదర్శ స మహాకపిః || 5.4.21 ||

స్త్రీగ్విణస్త్రీనులిప్తాంశ్చ వరాభరణభూషితాన్ |
నానావేషసమాయుక్తాన్ యథాస్వైరచరాన్ బహూన్ || 5.4.22 ||

తీక్షణశూలధరాంశ్చైవ వజ్రిణశ్చ మహాబలాన్ |
శతసాహస్రమవ్యగ్రమారక్షం మధ్యమం కపిః || 5.4.23 ||

రక్షోఽధిపతినిర్దిష్టం దదర్శాంతః పురాగ్రతః |
స తదా తద్ గృహం దృష్ట్వా మహాహాటకతోరణం || 5.4.24 ||

రాక్షసేంద్రస్య విఖ్యాతమద్రిమూర్ధ్ని ప్రతిష్ఠితం |
పుండరీకావతంసాభిః పరిఖాభిః సమావృతం || 5.4.25 ||

ప్రాకారావృతమత్యంతం దదర్శ స మహాకపిః |
త్రివిష్టపనిభం దివ్యం దివ్యనాదవినాదితం || 5.4.26 ||

వాజిహేషితసంఘుష్టం నాదితం భూషణైస్తథా |
రథైర్యానైర్విమానైశ్చ తథా హయగజైః శుభైః || 5.4.27 ||

వారణైశ్చ చతుర్దంతైః శ్వేతాభ్రనిచయోపమైః |
భూషితై రుచిరద్వారం మత్తైశ్చ మృగపక్షిభిః || 5.4.28 ||

రక్షితం సుమహావీర్యైర్యాతుధానైః సహస్రశః |
రాక్షసాధిపతేర్గుప్తమావివేశ గృహం కపిః || 5.4.29 ||

స హేమజాంబూనదచక్రవాలం
మహార్హముక్తామణిభూషితాంతం |
పరార్థ్యకాలాగురుచందనార్హం
స రావణాంతఃపురమావివేశ || 5.4.30 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే చతుర్థః సర్గః ||